

Dosarul nr. 2ra-284/19

Prima instanță: Jud. Chișinău, sediul Buiucani (jud. D. Dulghieru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

Î N C H E I E R E

27 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Rodica Nicolaescu, reprezentată de avocatul Constantin Vornicescu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Rodica Nicolaescu împotriva Băncii Comerciale „Eximbank Gruppo Veneto Banca” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea sumei și a prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 2 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse cererile de apel declarate de Rodica Nicolaescu și Banca Comercială „Eximbank Gruppo Veneto Banca” Societate pe Acțiuni și s-a menținut hotărârea din 29 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă :

La 18 august 2017, Rodica Nicolaescu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Băncii Comerciale „Eximbank Gruppo Veneto Banca” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea sumei și a prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 27 ianuarie 2012, în calitate de debitor a încheiat cu Banca Comercială „Eximbank Gruppo Veneto Banca” Societate pe Acțiuni, un contract de credit în mărime de 770 000 de lei, pe un termen de 143 luni, cu achitarea lunară a dobânzii și plăților aferente. Executarea obligațiilor contractuale au fost asigurate prin instituirea ipotecii asupra apartamentului nr.44 cu 3 odăi, suprafața totală de 72,2 m², cu numărul cadastral xxxxx, situat în mun. Chișinău, str. xxxxx.

A menționat că în rezultatul imposibilității de a-și onora obligațiunile de plată, la 27 mai 2013, Banca Comercială „Eximbank Gruppo Veneto Banca” Societate pe Acțiuni a reziliat unilateral contractul de credit și a solicitat în termen de 15 zile achitarea datoriei formate până la 24 mai 2013.

Reclamanta a specificat că, prin somația din 12 iunie 2013, Banca Comercială „Eximbank Gruppo Veneto Banca” Societate pe Acțiuni a solicitat restituirea benevolă a datoriei în mărimea totală de 767 808, 67 de lei. Iar, ulterior Banca Comercială

„Eximbank Gruppo Veneto Banca” Societate pe Acțiuni s-a adresat cu cerere de chemare în judecată solicitând transmiterea silită în posesia sa a apartamentului sus nominalizat. Prin hotărârea din 17 septembrie 2014 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău s-a dispus transmiterea silită în posesia Băncii Comerciale „Eximbank Gruppo Veneto Banca” Societate pe Acțiuni a imobilului nominalizat și s-a încasat din contul reclamantei a taxei de stat în mărime de 3 875 de lei. Hotărârea din 17 septembrie 2014 a fost casată prin decizia din 12 mai 2015 a Curții de Apel Chișinău, acțiunea fiind respinsă ca neîntemeiată.

Rodica Nicolaescu a afirmat că, pentru a nu pierde apartamentul, a fost nevoită să împrumute mijloace bănești de la persoane fizice pentru a achita integral datoria în baza contractului de credit. Astfel, la 12 mai 2015 a achitat băncii suma de 116 000 de lei, iar la 2 iunie 2015 suma de 643 354, 25 de lei, în total fiind achitată suma de 759 354, 25 de lei. De asemenea, pentru a restitui sumele contractate, a decis să pună în vânzare apartamentul vizat, însă din considerentul că în Registrul bunurilor imobile, bunul figura cu mențiune „gajat” și respectiv restricția de înstrăinare, s-a adresat pârâtului verbal, iar la 3 decembrie 2015 în scris cu solicitarea de a i se elibera un certificat de radiere a gajului și scoaterea tuturor restricțiilor asupra apartamentului.

A comunicat că, la data de 25 martie 2016 a convenit cu un cumpărător vânzarea apartamentului la prețul de 79 000 de Euro, concomitent, cumpărătorul i-a transmis cu titlu de arvună 5 000 de Euro. Astfel, în aceiași zi s-a adresat repetat pârâtului cu solicitarea de a i se elibera certificatul nominalizat, însă nu a primit nici un răspuns.

Totodată, a precizat că, din cauza imposibilității de a perfecta actele pentru realizarea vânzării apartamentului, a fost nevoită să restituie dublul arvunei primite în condițiile expuse mai sus. Tot, din cauza înscrierilor din Registrul bunurilor imobile, abia la sfârșitul lunii februarie 2017 a identificat un cumpărător pentru înstrăinarea bunului la prețul de 70 000 de Euro, iar drept urmare a fost nevoită repetat să se adreseze băncii pentru eliberarea certificatului litigant.

A notat că, la data de 3 martie 2017 a primit de la pârât un răspuns, prin care a fost informată că, pentru eliberarea certificatului solicitat, urmează să achite suma de 8 454, 62 de lei acumulată cu titlu de penalitate, dobândă majoră și dobândă ordinară după rezilierea contractului, precum și taxa de stat în mărime de 3 875 de lei, în cauza civilă cu privire la exercitare dreptului la ipotecă de către pârât.

Reclamanta a susținut că, a fost nevoită să achite aceste sume pentru a nu pierde cumpărătorul vizat, astfel încât la 27 martie 2017 a achitat pârâtului suma de 12 329, 62 de lei și în schimb a obținut certificatul cerut anterior.

Luând în considerare prevederile art.1389, 1391 din Codul civil, reclamanta a invocat că pârâtul a beneficiat de suma de bani indicată mai sus în mod nelegitim, având loc o îmbogățire fără justă cauză.

În opinia reclamantei prin faptul că a fost nevoită să restituie dublul arvunei i s-a cauzat un prejudiciu moral, apreciat în mărime de 100 000 de lei.

A solicitat încasarea din contul Băncii Comerciale „Eximbank Gruppo Veneto Banca” Societate pe Acțiuni în beneficiul său a sumei de 12 329, 62 de lei și a prejudiciului moral în mărime de 100 000 de lei.

Prin hotărârea din 29 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani acțiunea depusă de către Rodica Nicolaescu a fost admisă parțial. S-a încasat din contul Băncii

Comerciale „Eximbank Gruppo Veneto Banca” Societate pe Acțiuni în beneficiul Rodicăi Nicolaescu suma de 3 875 de lei. În rest, cererea de chemare în judecată în partea încasării sumei de 8 454, 62 de lei și a prejudiciului moral în mărime de 100 000 de lei s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 2 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse cererile de apel declarate de Rodica Nicolaescu și Banca Comercială „Eximbank Gruppo Veneto Banca” Societate pe Acțiuni și s-a menținut hotărârea din 29 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani.

La 6 decembrie 2018, Rodica Nicolaescu, reprezentată de avocatul Constantin Vornicescu a declarat recurs împotriva deciziei din 2 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia contestată din considerentele ce urmează. Instanța de apel a examinat cererea de apel declarată de Rodica Nicolaescu în absența acesteia, chiar din prima ședință.

A menționat că, apelanta era plecată peste hotarele țării și nu a avut posibilitatea de a se întoarce în țară până la data de 2 octombrie 2018, moment în care s-a examinat apelul. Iar, reprezentantul acesteia, avocatul Constantin Vornicescu la aceeași dată, oră a fost antrenat într-un alt proces la Judecătoria Chișinău, deși când s-a prezentat în instanța de apel completul de judecată se afla în camera de deliberare.

În opinia recurente prin circumstanțele sus-menționate i s-a încălcat dreptul la apărare, precum și dreptul de a se expune asupra cererii de apel în ședința instanței, deoarece suplimentar urma să precizeze asupra unor înscrisuri, despre care a luat cunoștință după depunerea apelului motivat, și anume notificarea privind rezilierea contractului de credit din data de 27 mai 2013. Or, din momentul rezilierii contractului penalitățile și dobânzile nu se calculează, iar prin somația din 12 iunie 2013 Banca solicită restituirea penalității și dobânzii calculată deja după rezilierea contractului, moment care nu a fost luat în considerare de către instanța de apel.

În drept, și-a întemeiat recursul în baza dispozițiilor art. 429-431, 432 alin.(3) lit. b), 436-437 din Codul de procedură civilă.

Recurenta solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de două luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 2 octombrie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la data de 6 decembrie 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Rodica Nicolaescu, reprezentată de avocatul Constantin Vornicescu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronată în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; c) a interpretat în mod eronat legea; d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Rodica Nicolaescu, reprezentată de avocatul Constantin Vornicescu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Este de menționat că nici argumentul invocat în recurs de către Rodica Nicolaescu, precum că instanța de apel a încălcat dreptul său la apărare, deoarece a examinat cauza în lipsa sa și al reprezentantului său, nu se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Or, din materialele cauzei se denotă că, Rodica Nicolaescu fiind înștiințată legal la 15 septembrie 2018 despre data ședinței de judecată din 2 octombrie 2018 (f.d.142) nu a depus careva cereri de amânare a ședinței, deși atât ea cât și reprezentantul său, care a fost antrenat într-un alt proces a avut posibilitatea de a solicita amânarea examinării apelului.

Totodată, reieșind din prevederile art. 379 alin. (2) din Codul de procedură civilă se reține că neprezentarea în ședința de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanților acestora, precum și a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data și ora ședinței, nu împiedică judecarea apelului.

Subsecvent, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Rodica Nicolaescu, reprezentată de avocatul Constantin Vornicescu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Rodica Nicolaescu, reprezentată de avocatul Constantin Vornicescu, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Rodica Nicolaescu, reprezentată de avocatul Constantin Vornicescu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Nicolae Craiu